

šega, koja da prodre do dna srca vašega, da se usadi u dubinu duše vaše te probije sve živce vaše. Nu dočim vam preporučam ljubav naroda i otačbine, dočim vas potičem, da svim srcem njegujete zemlju, na kojoj ste béli svet ugledali i živete, dočim vas primerom Kačićevim učim ljubiti zemlju, na kojoj se darovah milosti božje uživati, koja vam je posvećena krvlju pradedovah za nju prolitom, u kojoj nagomilane kosti otacah vaših večni sanak borave, koja vam je prosipana praškom narodnih junakah umrlih za narod: ne mogu na ino, da ne napomenem, kako da valja urediti otu ljubav, da je Bogu draga i narodu, čije ste sinovi, koristna. Ljubav naroda mora da je pravedna: Dočim ljubite svoj narod, štujte isto čučenje i u onih, koji se ne broje medju sinove vašega naroda; svakomu svoje neka je sveto; što vi od njih zahtevate, to zahtevaju i oni od vas. Neka je ljubav vaša i zakonita: dočim svim srcem milujete milu svoju domovinu, ne dirajte u druge, koji takodjer ljube svoju otačinu te im neima druge krivnje, već što im Bog poda drugu domovinu od vaše. Isto tako nastojte, da ste umereni, da ne prekoračite medjah, preko kojih bi mogli sunovratce pasti u jaz propasti te više naneti štete domovini, nego što bi pomisliti mogli; ne nalikujte detetu, koje od radosti nad novom haljinom trčeć po prahu simo tamo uzdigne prašinu, koja mu okalja odoru, nad kojom se je toliko radovalo. Gledajte na dalje, da vam ljubav vašeg naroda ne ostane puka reč, već neka je tvorna; dokažite činom, da ljubite narod svoj, težite onama, da ga dignete sve na veći stupanj blagostanja i sreće. Svaki ne može sve, nu može nešto, neki više, drugi manje, a svaki nešto; svaki po kamen neka doprinosi, pa će se do skora u vis dizati veličanstvena sgrada narodne sreće, koja će prkositi svim buram i olujam, koja će nepromična stajati usred svih nepogodah i pogibeljih. Vojnik i svećenik, trgovac i seljak, gradjanin i pastir, činovnik i zanatlija sedi starac i nejakto dete, žena u gradu i devojka u kolibici, svako može oko narodne sreće raditi, svako može u svom krugu unaprediti narodno blagostanje, samo ajdmo uzdajmo se u pomoć svevišnjega — on koji nas stvori granom toli silnog i slavnog naroda, on nas gleda, njegovo nevidno oko nas prati, pa ako ćemo, ljubeć svoj narod, ljubiti i Boga onako, kao što nam vera naša nalaže, tad će Bog biti s nami, njegova sveta milost će nas hrabriti i krèpiti, da uzmognemo nadvlati sve nepogode i zaprèke, na koje bi na tom svetu naišli. Evo nekoliko godina se nam je činilo, kao da su nam tmasti oblaci sakrili ovo svetlo nebesko, pa jer bi ljubav naša prema narodu bila pravedna, umèrena i zakonita, s milosti našega dobroga kralja nestade crnih maglah i tmastih oblaciinah te nam zora lepše budućnosti stade svitati, do skora pa će se ukazati u svojoj sijajnosti žarko sunce. Samo pazimo, da nam s naše krivnje radi neumèrenosti, nepravednosti i nezakonitosti ne bi nastala tamna noć, u kojoj ne bi mogli raditi.

A sad se k tebi obraćam, čisti i neumrli duše slavnoga Kačića, koj se poslije neumorna i veleuspešna delovanja povrati k vreću svomu, stvoritelju svomu, svrni pogled neumrla oka s visine nebeske na sunarodnike svoje, koji s tobom jednu istu otačinu svojom nazivlju, izmoli im kod prestolja Svevišnjega milost, da im uzplamti srce ognjem svete i čiste ljubavi, da uzljube Boga, koj ih stvori dèeom slavne majke pa da

ljubeć majku ne zaborave na onoga, bez čije milosti bi ostali sirote tumarajuć od nemila do nedraga; izmoli im snagu i odvažnost, da im ota ljubav ne ostane puka reč, već da se odzville u svakom delu, misli i govoru, da su na ponos narodu, komu pripadaju, i zahvalni onomu, u čijoj su ruci svi narodi ovoga sveta; izmoli im jakost, da uzmognu nadvladati sve tegobe i zaprèke, koje bi ih smetale na tom putu, da se nekoč, kad će im trava nad grobom rasti, potomci njihovi s ponosom šete života svojih predšastnikah te reknu: „i ovi bijahu naši telom i dušom“.

Mythologične drobtine.

(Po narodnih pripovedkah naznanja Dav. Terstenjak.)

0 kokotu.

O kokotu Slovenci sledeće pripoveduju: 1) Kedar zjutra kokot zapoje, nimajo copernice već nikakršne moći. Če pa je kaka copernica kokotovega petja preslišala, mora celi dan na tistem mestu nevidljiva stati. Pa joj človeku, ki na njo zadene. Copernica ga razdružne. Enako vero imajo tudi Škandinavci, (Afszelius, Volkssagen aus Schweden, deutsch von Ungewitter, 2. Theil. str. 294) samo da pri njih to o belih ženah (Elfen) velja.

2) Černi petelin je pri Slovencih znamenje nesreče. V črnega petelina se rad spreminja hudič. V hišo zakonskih ljudi je prišel, kakor pravijo, črn petelin in je z levo nogo slamo vlekel. Mož ženi petelina pokaže, ali pobožna žena je namesto slame vidila žerd. Ko se je prekrizala, je petelin zginil. Rуска povest, da si more človek iz verbe, ktera nikdar ni čula potoka šumeti in petelina peti, piščalko napraviti, po kteri mora vsakdo plesati, je tudi pri Slovencih znana.

Na Pohorju stojé podertine starega grunberškega gradu. Pripovedujejo ljudje, da se iz globočine vsako jutro čuje kokotovo petje. Petelin je toraj tudi pri starih Slovencih bil symbol dajmonskega principa. Primeri nemško prislovico: „Nach dir soll kein Hahn krähen“, ktera hoče reči: „Tako globoko bodi pod zemljo pogreznjen, da zgoraj iz globoke zemlje pevajočega petelina ne bodedo čuli“.

Rudeći petelin je pri starih Slovencih bil posvećen bogu luči in ognja, ker na Janževo Pohorci rudečega potelina v kreš veržejo. Rusi pa sožigajo pri svojih kresih bele peteline. (Grimm. Myth. I, 591.)

3) Kdor jajce, ktero je petelin znesel, sedem let pod pazdih nosi, ta izvali sena, drakona, zmaja. Nekaj podobnega tudi ima nemško basenstvo. Bechstein (Mythe, Sage & I. Theil str. 130) piše: Wenn der Hahn sieben Jahre alt ist, so legt er ein Ei, welches eine Kröte ausbrütet, woraus der Basilisk hervorkommt.

Kokot je tudi erotičen symbol; zato iz besed kokot in kure so vzete poznavovanja za „phallus“. Primeri se izraze: „kokot pri pipi“ in v nemščini je kokot naravnost tipiški pomen možnosti (Mannhaftigkeit), zato poznavovanja: Hänflingshahn, Finkenhahn, Kanarienhahn. Iz velike spolne hoti te živali se razlagajo tudi razni običaji pri ženitvanji, kakor: petelinu glavo odsekati, pečenega kokota pred ženina postaviti itd.